S 228/03-302/04 V Brně dne 21. ledna 2004

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 228/03, zahájeném dne 7. listopadu 2003 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Shin-Etsu International Europe B.V., se sídlem Strawinskylaan 827, Amsterdam, Nizozemské království, ve správním řízení zastoupená JUDr. Evou Vranou, advokátkou, se sídlem Křižovnické nám. 2, Praha 1, na základě plné moci, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů Shin-Etsu International Europe B.V., se sídlem Strawinskylaan 827, Amsterdam, Nizozemské království, a Clariant Tylose Holding GmbH, se sídlem Brüningstrasse 50, Frankfurt nad Mohanem, Spolková republika Německo, ke kterému má dojít podle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na základě „Smlouvy o převodu a koupi obchodního podílu“, uzavřené dne 31. října 2003 mezi společnostmi Shin-Etsu International Europe B.V., jako kupujícím, a Clariant GmbH, se sídlem Brüningstrasse 50, Franfurt nad Mohanem, Spolková republika Německo, jako prodávajícím, v jejímž důsledku má kupující nabýt […*obchodní tajemství*…], obchodní podíl ve společnosti Clariant Tylose Holding GmbH, a tím i získat možnost tuto společnost kontrolovat, se dle § 16 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Při posuzování předmětného spojení soutěžitelů vycházel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) především z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení soutěžitelů, smlouvy zakládající předmětné spojení, výročních zpráv a účetních závěrek spojujících se soutěžitelů a dalších všeobecně známých skutečností, týkajících se činnosti spojujících se soutěžitelů.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla zveřejněna v Obchodním věstníku č. 47/03 ze dne 26. listopadu 2003 současně se zveřejněním výzvy k podávání případných námitek k předmětnému spojení. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podávání případných námitek Úřad žádnou námitku k uvedenému spojení soutěžitelů neobdržel.

Notifikační podmínky

Posuzovaná transakce spočívá v nabytí majoritních podílů na základním kapitálu subjektů podnikajících v oblasti éterů celulózy (včetně jimi vlastněných věcí, práv a jiných majetkových hodnot)[1], které jsou v době před transakcí vlastněny skupinou společností (dále jen „skupina Clariant“), na vrcholu jejíž majetkové struktury stojí společnost Clariant International AG, se sídlem Rothausstrasse 61, Muttenz, Švýcarsko (dále jen „Clariant AG“), ze strany společností Shin-Etsu International Europe B.V., se sídlem Strawinskylaan 827, Amsterdam, Nizozemí (dále jen „Shin-Etsu B.V.“).

Předmětná transakce má být realizována v následujících krocích.

Nejdříve v souladu s Rámcovou smlouvou (dále jen „Rámcová smlouva“), která byla uzavřena dne 31. října 2003 mezi společnostmi Shin-Etsu B.V. a Clariant AG, budou veškeré majetkové hodnoty dceřiných společností společnosti Clariant AG, sídlících na území jednotlivých států mimo území Spolkové republiky Německo (dále jen „neněmecké dceřiné společnosti“), které se nacházejí mimo území Spolkové republiky Německo a které slouží skupině Clariant k podnikání v oblasti éterů celulózy, převedeny z vlastnictví těchto neněmeckých dceřiných společností, do vlastnictví společnosti Clariant Tylose GmbH & Co. KG, se sídlem Brüningstrasse 50, Frankfurt nad Mohanem, Spolková republika Německo (dále jen „Clariant Tylose KG“), a to na základě lokálních smluv o převodu těchto majetkových hodnot (dále jen „lokální smlouvy“). Společnost Clariant Tylose KG byla založena jako [*…obchodní tajemství…*] dceřiná společnost společnosti Clariant Tylose Holding GmbH, se sídlem Brüningstrasse 50, Frankfurt nad Mohanem, Spolková republika Německo (dále jen „Clariant Tylose GmbH“), za účelem usnadnění realizace zamýšlené transakce.

S ohledem na skutečnost, že společnost Clariant Tylose KG, společnost Clariant Tylose Holding GmbH a jednotlivé dceřiné společnosti společnosti Clariant AG, jsou před realizací předmětné transakce součástí jedné ekonomické struktury, tzn. jsou přímo či nepřímo kontrolovány stejným soutěžitelem (společností Clariant AG), není splněna podmínka samostatnosti spojujících se soutěžitelů požadovaná v § 12 zákona, to znamená, že výše popsaný převod majetku na společnost Clariant Tylose KG nezakládá samostatné spojení soutěžitelů dle § 12 a násl. zákona.

V návaznosti na Rámcovou smlouvu byla dne 31. října 2003 uzavřena mezi společnostmi Shin-Etsu B.V., jako kupujícím, a Clariant GmbH, se sídlem

[1] Účastník řízení označil tyto převáděné subjekty a jejich majetek souhrnně jako „Divize éterů celulózy“.

Brüningstrasse 50, Frankfurt nad Mohanem, Spolková republika Německo (dále jen „Clariant GmbH“), jako prodávajícím, „Smlouva o převodu a koupi obchodního podílu“ (dále jen „Smlouva o převodu“). Podle této Smlouvy o převodu nabude společnost Shin-Etsu B.V. od společností Clariant AG a Clariant GmbH [*…obchodní tajemství…*] obchodní podíl ve společnosti Clariant Tylose Holding GmbH, vlastněné v době před transakcí společností Clariant GmbH, a tím současně i [*…obchodní tajemství…*] podíl na základním kapitálu společnosti Clariant Tylose KG a [*…obchodní tajemství…*] obchodní podíl ve společnosti Clariant Tylose Verwaltungs GmbH, se sídlem Brüningstrasse 50, Franfurt nad Mohanem, Spolková republika Německo (dále jen „Clariant Verwaltungs“), jež jsou v době před spojením ve vlastnictví společnosti Clariant Tylose GmbH. Součástí zamýšleného převodu jsou majetkové hodnoty jednotlivých subjektů skupiny Clariant, které slouží k podnikání v oblasti éterů celulózy. Tyto majetkové hodnoty zahrnují 1) veškerý hmotný a nehmotný majetek, 2) seznamy zákazníků, 3) práva duševního vlastnictví a 4) veškeré cenné papíry a pohledávky, a to v souladu s vymezením těchto majetkových hodnot v Rámcové smlouvě a Smlouvě o převodu. Uvedené subjekty a jimi vlastněné majetkové hodnoty, jsou zastřešeny holdingovou společností Clariant Tylose Holding GmbH.

Kromě výše uvedených akciových či obchodních podílů subjektů skupiny Clariant a jimi vlastněných majetkových hodnot, sloužících k podnikání v oblasti éterů celulózy, je součástí transakce převod [*…obchodní tajemství…*] podílu na základním kapitálu společnosti Infraserv GmbH & Co. Wiesbaden KG, se sídlem Kalle Albert Industriepark, Wiesbaden, Spolková republika Německo (dále jen „Infraserv“)[2], který je v době před spojením ve vlastnictví společnosti Clariant Tylose KG. Nabytí [*…obchodní tajemství…*], tedy minoritního, podílu na základním kapitálu společnosti Infraserv společností Shin-Etsu B.V. nevede k získání možnosti kontroly v tomto soutěžiteli, a není tak spojením soutěžitelů dle § 12 a násl. zákona.

Po uskutečnění nabude společnost Shin-Etsu B.V. společnosti Clariant Tylose Holding GmbH, Clariant Tylose KG a Clariant Tylose Verwaltungs GmbH, včetně jimi vlastněných majetkových hodnot, sloužících k podnikání v oblasti éterů celulózy, čímž získá možnost tyto subjekty ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“), přímo či nepřímo kontrolovat. Předmětná transakce tak zakládá spojení soutěžitelů ve smyslu zákona.

V dalším se Úřad zabýval otázkou, zda předmětné spojení splňuje také druhé notifikační kritérium, stanovené v § 13 zákona. Vzhledem k tomu, že celkový celosvětový čistý obrat všech spojujících se soutěžitelů za poslední účetní období překročil 5 miliard Kč, je notifikační podmínka stanovená v § 13 písm. a) zákona splněna a spojení podléhá povolení.

Charakteristika spojujících se soutěžitelů

Společnost **Shin-Etsu B.V.** je [*…obchodní tajemství…*] dceřinou společností společnosti Shin-Etsu Chemical Co. Ltd., se sídlem v Tokiu, Japonsko (dále jen „skupina Shin-Etsu“). Společnost Shin-Etsu B.V. nemá v době před spojením možnost vykonávat kontrolu v žádném subjektu.

Skupina Shin-Etsu celosvětově vyvíjí, vyrábí a prodává širokou škálu chemických výrobků, které lze řadit (i) do oblasti organických a anorganických chemikálií – jde například o polyvinylchlorid, používaný převážně ve stavebnictví, silikony sloužící k získání pružnosti nejrůznějších produktů, metanol, používaný jako významný materiál v chemickém průmyslu a jako palivo, hydroxid sodný, používaný například při výrobě čisticích prostředků a barviv,

[2] Společnost Infraserv je provozovatelem průmyslové zóny Kalle-Albert ve Spolkové republice Německo, v níž jsou mimo jiné umístěna zařízení sloužící skupině Clariant k výrobě éterů celulózy.

a étery celulózy, (ii) do oblasti elektronických materiálů – například silikonové polovodiče, organické materiály pro elektronický průmysl, magnety vzácných zemin pro elektronický průmysl či fotorezisty, a (iii) do oblasti funkčních materiálů – například syntetický křemen, oxid monokrystaly, vzácné zeminy, magnety vzácných zemin, vývoz technologie a výrobního zařízení atd. Na území České republiky skupina Shin-Etsu nekontroluje žádného soutěžitele a nevyvíjí žádné aktivity.

Skupinu Clariant tvoří více než 100 společností, které jsou celosvětově činné v těchto oblastech: a) textilní, kožené a papírové chemikálie, b) barviva a přísady, c) předsměsi, d) funkční chemikálie, e) biologické chemikálie a f) elektronické chemikálie.

Na vrcholu majetkové struktury skupiny Clariant stojí společnost Clariant AG, která kontroluje společnost Clariant GmbH. V době před spojením společnost Clariant GmbH vlastní [*…obchodní tajemství…*] obchodní podíl ve společnosti Clariant Tylose GmbH, jež je dále vlastníkem [*…obchodní tajemství…*] podílu na základním kapitálu společnosti Clariant Verwaltungs a vlastníkem [*…obchodní tajemství…*] podílu na základním kapitálu společnosti Clariant KG a jejím prostřednictvím vlastníkem [*…obchodní tajemství…*] podílu na základním kapitálu společnosti Infraserv.

Na území České republiky je skupina Clariant činná prostřednictvím společnosti Clariant ČR s.r.o., jejíž předmět podnikání tvoří podle výpisu z obchodního rejstříku (i) zprostředkování koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje, (ii) koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, (iii) provozování skladů a (iv) činnost organizačních, ekonomických a účetních poradců a jejímž jediným společníkem je společnost Clariant GmbH. Společnost Clariant ČR s.r.o. není součástí posuzované transakce, v důsledku čehož se uskutečněním posuzovaného spojení soutěžitelů nezmění subjekt, který v ní v době před spojením vykonává kontrolu.

Nabývaná společnost **Clariant Tylose GmbH**, je v době před spojením kontrolovanou ze strany společnosti Clariant GmbH. Společnost Clariant Tylose GmbH je holdingovou společností, která zastřešuje subjekty skupiny Clariant, které podnikají v oblasti éterů celulózy. Subjekty kontrolované společností Clariant Tylose GmbH se zabývají výrobou, marketingem a prodejem éterů celulózy, které lze charakterizovat jako ve vodě rozpustné polymery a deriváty vysoce čisté speciální celulózy vyráběné z dřevoviny nebo z hrubých částeček v surové bavlně. Étery celulózy jsou speciální chemické produkty, které dodávají konečným produktům specifické vlastnosti, jako jsou například hustota, adheze a vaznost, dále umožňují zadržování vody, působí jako aktivní koloidy, slouží jako dispergační a suspendační pomocné prostředky, stabilizátory, pozastavující činidla, emulgátory, nebo filmotvorné látky. Vzhledem ke svým vlastnostem nacházejí étery celulózy široké uplatnění v mnoha různých aplikacích a průmyslových odvětvích, mezi nimiž lze jmenovat stavebnictví, oblast nátěrových systémů, oblast léčiv, potravinářství, ropný a plynárenský průmysl, oblast péče o tělo, nebo oblasti papíru, čistících prostředků a textilií.

Na území České republiky nemá sídlo žádná společnost kontrolovaná ze strany společnosti Clariant Tylose GmbH a skupina těchto subjektů činných v oblasti éterů celulózy je v České republice činná prostřednictvím dovozů.

Dopady spojení

Za účelem zjištění, zda navrhovaným spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vymezuje relevantní trh, kterým je v souladu s § 2 odst. 2 zákona trh zboží, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné,

porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

Při vymezování relevantních trhů dotčených v jednotlivých případech spojení, k nimž dochází dle § 12 odst. 3 písm. a) zákona, Úřad vychází z aktivit, které na území České republiky vyvíjí soutěžitel, případně jeho část, nad kterou je v důsledku spojení získávána kontrola, z nich se pak zaměřuje zejména na ty, které se zároveň překrývají s činnostmi navrhovatele. Při vymezení relevantního trhu tak Úřad vycházel z podnikatelské činnosti skupiny subjektů kontrolovaných společností Clariant Tylose GmbH.

Z výše uvedených údajů o aktivitách spojujících se soutěžitelů vyplývají následující skutečnosti. Skupina subjektů kontrolovaných společností Clariant Tylose GmbH, působí jak celosvětově, tak na území České republiky, pouze v oblasti éterů celulózy. Aktivity skupiny těchto subjektů zahrnují dva nejvýznamnější druhy éterů celulózy, kterými jsou 1. výrobky z metylcelulózy a 2. výrobky z hydroxyetylcelulózy[3].

Skupina Shin-Etsu je mimo jiné rovněž činná v oblasti éterů celulózy. Na rozdíl od skupiny subjektů kontrolovaných společností Clariant Tylose GmbH však působí pouze v segmentu výrobků z metylcelulózy, které vyrábí mimo území České republiky a následně dodává na celosvětový trh. V letech 2000 a 2001 dodala skupina Shin-Etsu na trh České republiky pouze nepatrné množství výrobků z metylcelulózy[4], zatímco v roce 2002 neuskutečnila v České republiky žádné dodávky výrobků z metylcelulózy. V segmentu výrobků z hydroxyetylcelulózy není skupina Shin-Etsu činná ani celosvětově, ani na území České republiky.

Na základě těchto skutečností se Úřad zabýval postavením spojujících se soutěžitelů v oblasti éterů celulózy v České republice.

Výrobky z metylcelulózy se používají převážně ve stavebním průmyslu, a to zejména v maltě, sádře, lepidlech, tmelech a ve spárovacích hmotách, v menší míře pak v oblasti nátěrových hmot, v oblasti výroby plastů a dalších produktů, u nichž se vyžaduje dosažení určitého stupně hustoty. Výrobky z metylcelulózy slouží ke zlepšení adheze, zvýšení zpracovatelnosti výše uvedených materiálů, do nichž se přidávají, a dále k zadržování vody a kontrole zadržování vody. Výrobky z metylcelulózy se používají také v potravinářském, farmaceutickém a kosmetickém průmyslu, vždy za účelem regulace konzistence produktů, do nichž se přidávají.

Výrobky z hydroxyetylcelulózy se používají převážně v oblasti nátěrových systémů, kde se jejich přidáním do nátěru reguluje jeho viskozita, zvyšuje jeho adheze, jakož i stabilizují barviva a filtry. Dále se výrobky z hydroxyetylcelulózy používají v menší míře ve stavebním průmyslu, při výrobě plastů a v ropném průmyslu. Konečně jsou pak uvedené produkty využívány v dalších oblastech, kde se vyžaduje kontrola konzistence konečných výrobků, do nichž se přidávají.

Při vymezování relevantního trhu by bylo na jedné straně možné z pohledu věcného pro oblast éterů celulózy definovat pouze jediný relevantní trh, který by zahrnoval výrobky z metylcelulózy i výrobky z hydroxyetylcelulózy. Na druhé straně však odlišná míra uplatnění těchto produktů v jednotlivých průmyslových odvětvích[5], jež odráží skutečnost, že každý

[3] Uvedené dva druhy éterů celulózy představují [*…obchodní tajemství…*] celkového světového objemu všech éterů celulózy.
[4] Těmito dodávkami dosáhla v České republice tržního podílu pod hranicí [*…obchodní tajemství…*].
[5] [*…obchodní tajemství…*] výrobků z metylcelulózy se používá ve stavebnictví, zatímco převážná většina ([*…obchodní tajemství…*]) výrobků z hydroxyetylcelulózy se používá v oblasti nátěrových systémů.

z těchto produktů lépe slouží k dosažení konkrétních vlastností[6], které jsou požadovány u konečného výrobku, do něhož se přidávají, nasvědčuje tomu, že každý z uvedených produktů tvoří samostatný věcně relevantní trh. V návaznosti na tyto skutečnosti Úřad vymezil pro účely tohoto rozhodnutí z pohledu věcného 1. **trh výrobků z metylcelulózy** a 2. **trh výrobků z hydroxyetylcelulózy**.

Každý z těchto věcně relevantních trhů je po geografické stránce vymezen **územím celé České republiky**. Výrobky, spadající pod vymezené relevantní trhy, jsou spojujícími se soutěžiteli do České republiky dováženy.

Hospodářské soutěže na vymezeném relevantním trhu výrobků z metylcelulózy v České republice se ze spojujících se soutěžitelů účastnila v roce 2002 prostřednictvím dovozů pouze skupina subjektů kontrolovaných společností Clariant Tylose GmbH, jejichž dodávky na území České republiky představovaly [*…obchodní tajemství…*] podíl z celkového obratu dosaženého na tomto relevantním trhu. Po uskutečnění předmětného spojení tak nedojde k navýšení tržního podílu spojujících se soutěžitelů na vymezeném relevantním trhu.

Hospodářské soutěže na vymezeném relevantním trhu výrobků z hydroxyetylcelulózy v České republice se ze spojujících se soutěžitelů účastnila v roce 2002 pouze skupina subjektů kontrolovaných společností Clariant Tylose GmbH, jejichž dovozy do České republiky představovaly [*…obchodní tajemství…*] podíl z celkového obratu dosaženého na tomto relevantním trh. Po uskutečnění předmětného spojení tak nedojde k navýšení tržního podílu spojujících se soutěžitelů na vymezeném relevantním trhu, pouze navrhovatel získáním kontroly nad skupinou subjektů kontrolovaných společností Clariant Tylose GmbH na uvedený relevantní trh v České republice vstoupí.

Spojující se soutěžitelé jsou na obou, pro účely tohoto rozhodnutí vymezených, relevantních trzích vystaveni silné konkurenci ze strany ostatních soutěžitelů, mezi které se řadí společnosti Bayer (Wolff Walsrode), Hercules (Acqualon), Dow Chemical a Akzo Nobel. Kromě toho se relevantní trhy vyznačují nízkými přepravními náklady a neexistencí významných překážek vstupu na trh.

Po zvážení možných dopadů spojení na hospodářskou soutěž na relevantních trzích, Úřad dospěl k závěru, že spojením soutěžitelů nedojde k vytvoření či posílení dominantního postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na vymezených relevantních trzích. Pro naplnění podmínek, uvedených v § 16 odst. 2 věta třetí zákona, Úřad rozhodl o povolení předmětného spojení soutěžitelů, a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává.

[6] Zatímco výrobky z metylcelulózy slouží především ke zlepšení adheze, zvýšení zpracovatelnosti výše uvedených materiálů, do nichž se přidávají, a k zadržování vody a kontrole zadržování vody, tak výrobků z hydroxyetylcelulózy se používá především k regulaci viskozity, zvýšení adheze a stabilizaci barviva a filtrů v konečných produktech, do nichž se přidávají.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Martin Vitula
pověřený řízením odboru fúzí

Právní moc: 9.2. 2004

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Eva Vraná, advokátka
AK Clifford Chance
Křižovnické nám. 2
110 00 Praha 1

zprostředkování koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje

- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej zboží vyjma zboží,uvedeného v příl.zák.č.455/91 Sb. o živnost.podnikání a zboží tímto zákonem vyloučeného

-

-

- činnost účetních poradců